

Projekt uchwały
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 15.11.2019 r.

Uchwała Nr .....
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia .....

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506, ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce na 2020 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Załącznik do projektu uchwały Nr
Rady Miasta Ostrołęki z dnia
w sprawie uchwalenia Miejskiego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2020 rok.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok określa zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności w zakresie ograniczenia szkód zdrowotnych i dostępności do alkoholu, a także przez działalność wychowawczą i informacyjną oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu.

Zadaniem samorządu gminnego jest realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.).

Zgodnie z zapisem ustawy w art. 1, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do: podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania; inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów; działań na rzecz trzeźwości w miejscu pracy; przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji; współdziałania również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jednocześnie art. 4¹ ust. 2 wyżej wymienionej ustawy stanowi, że gmina realizuje zadania z tego obszaru w postaci zapisów corocznie uchwalanego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Samorząd gminy, na mocy cytowanej ustawy, posiada kompetencje do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu w lokalnej społeczności.

Program uwzględnia do realizacji cele operacyjne oraz zadania szczegółowe dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie

Zdrowia na lata 2016-2020 w ramach Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, takie jak:

- 1) Promocja zdrowia.
- 2) Profilaktyka.
- 3) Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.
- 4) Diagnozowanie i badanie zjawisk związanych z używaniem alkoholu.

Na zlecenie Miasta Ostrołęki Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji w Krakowie przeprowadził „Diagnozę problemów społecznych Miasta Ostrołęki”. Diagnoza społeczna to badanie, które ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Koncentruje się ono na zidentyfikowaniu występujących w danym regionie problemów społecznych oraz ukazaniu skali występujących lub możliwych zagrożeń. Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania problemów takich jak: alkoholizm, narkomania, dopalacze, przemoc, nikotynizm, cyberprzemoc, uzależnienie od mediów. I tak **problem alkoholowy** oznacza występowanie negatywnych zjawisk w konsekwencji używania przez osobę lub osoby substancji psychoaktywnej, chemicznej jaką jest alkohol. Problem alkoholowy jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczeństwa polskiego. Negatywne konsekwencje dotyczą przeważnie osób nadużywających alkoholu, jednakże odnoszą się także do osób umiarkowanie lub sporadycznie pijących i mogą obejmować zdrowotne konsekwencje picia jak i problemy psychologiczne, egzystencjalne, wypadki, zaburzenia w zachowaniu, czy pełnieniu ról społecznych. Umiarkowane picie, nadmierne picie lub sporadyczne picie to zmienne opisujące wzór (sposób) picia¹. **Ryzykowne spożywanie** alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

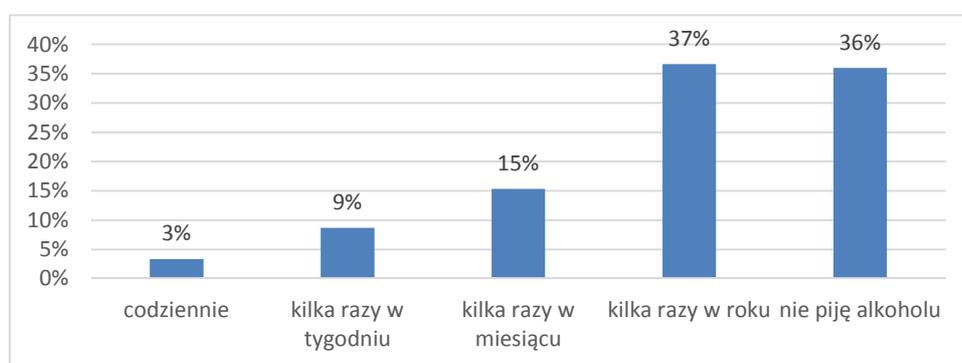
Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

---

¹ Źródło: http://www.brok.pl/brok/web/uploads/temp/strony/strona_49/text/Uzaleznienie.pdf, dostęp: 10.06.2019.

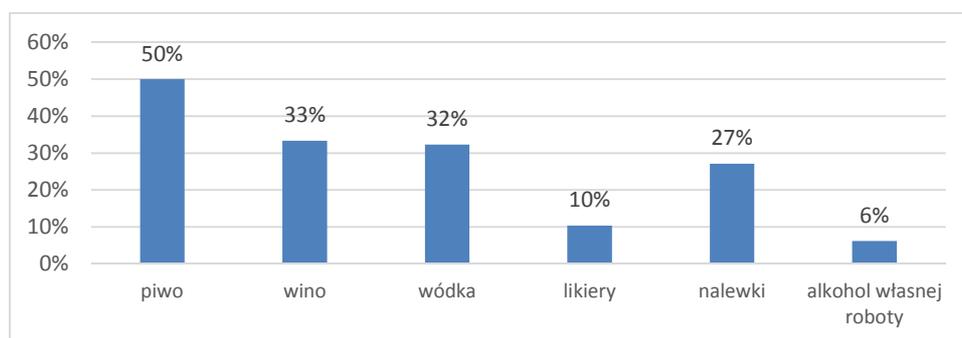
Badania zostały przeprowadzone na przełomie września i października 2019 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 150 mieszkańców, 1391 uczniów oraz 50 sprzedawców napojów alkoholowych.

Pierwszym diagnozowanym problemem społecznym w Mieście Ostrołęka był problem alkoholowy, który przedstawiono z punktu widzenia mieszkańców, a także podjęto próbę oszacowania skali zjawiska oraz sprawdzenia wiedzy ankietowanych dotyczącej zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu. Na początek, ankietowanych poproszono o wskazanie, jak często piją alkohol. 9% spożywa alkohol kilka razy w tygodniu, a kilka razy w miesiącu alkohol spożywa 15% osób, zaś kilka razy w roku 37%. Pozostałe 36% osób przyznało, że nie pije w ogóle alkoholu, lecz w ankiecie znalazły się też odpowiedzi, gdzie mieszkańcy przyznali, że piją alkohol codziennie (3%).

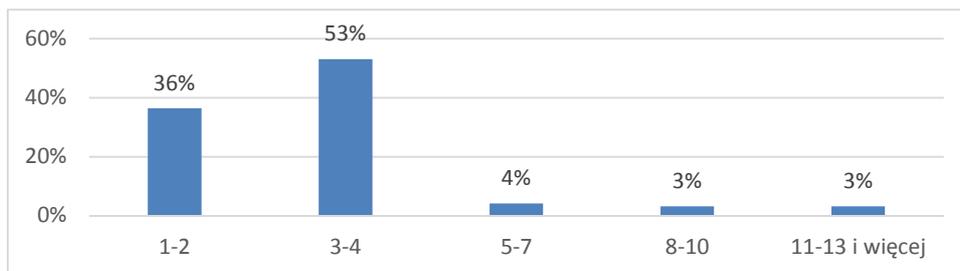
Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Ankietowani, którzy przyznali, iż spożywają alkohol, najczęściej sięgają po: piwo (50%), wino (33%), wódkę (32%), nalewki (27%), alkohol własnej roboty (6%), likiery (10%).

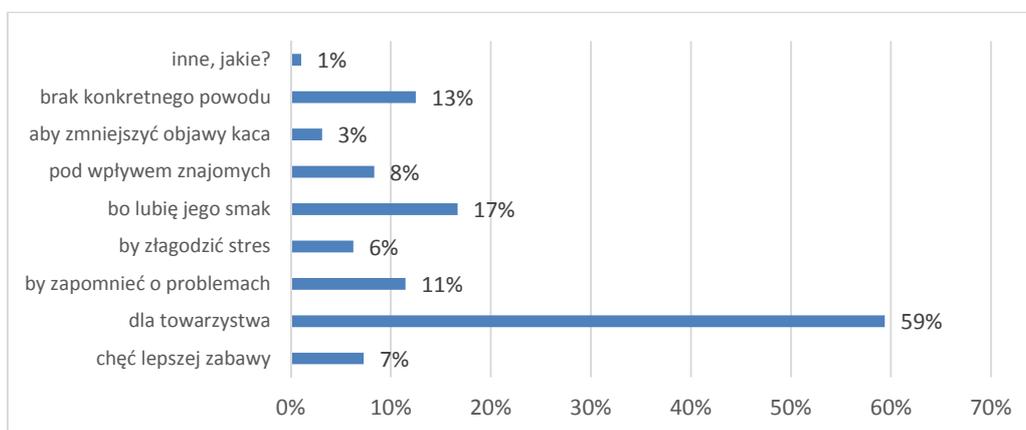
Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

Dodatkowo, 36% respondentów przyznało, iż jednorazowo wypija od 1 do 2 porcji alkoholu w ciągu dnia; 53% ankietowanych wybrało odpowiedź, że spożywa 3 do 4 porcji jednorazowo; 4% osób wypija od 5 do 7 porcji; 3% między 8 a 10 porcji, a pozostałe 3% ankietowanych przyznaje się, że wypija od 11 do 13 porcji alkoholu.

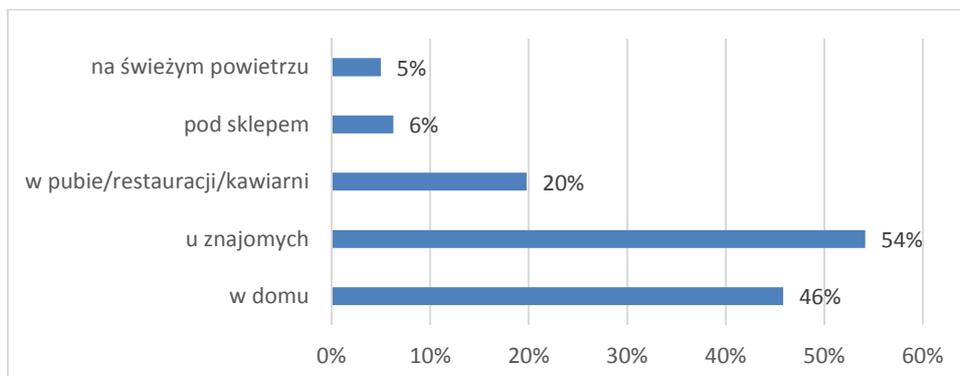
*Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije?
Porcja to szklanka piwa (250ml), lampka wina (100 ml), kieliszek wódki (30 ml).*

Mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej dla towarzystwa (59%) oraz bo lubią jego smak (17%). W dalszej kolejności ankietowani wskazywali na: by zapomnieć o problemach (11%), lub brak konkretnego powodu (13%). Dodatkowo, 1% osób napisało własnoręcznie, że powodem, przez który piją alkohol to np. imieniny, czy też urodziny.

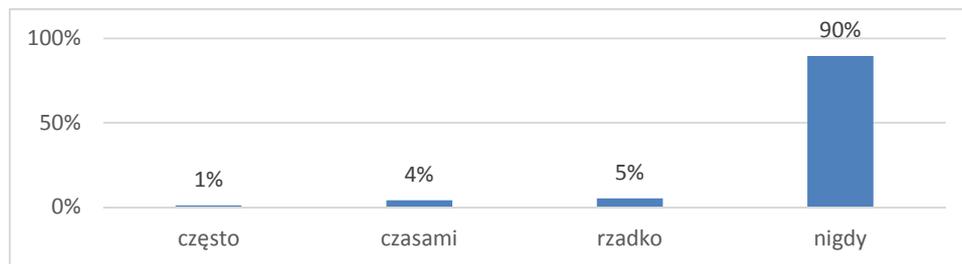
Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

Dodatkowo, można zauważyć, że dorośli mieszkańcy gminy najczęściej spożywają alkohol u znajomych (54%), w domu (46%), w pubie/restauracji/kawiarni (20%), pod sklepem (6%) oraz na świeżym powietrzu (5%).

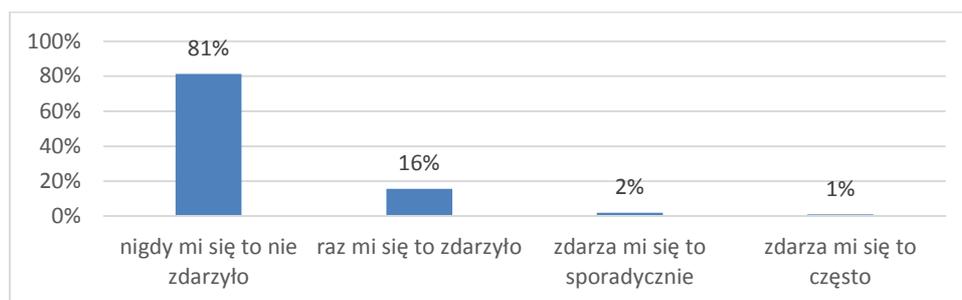
Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

Co więcej, 1% respondentów przyznało, iż często wykonuje swoje obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu, zaś 4% robi to czasami oraz 5% - rzadko; 90% ankietowanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu.

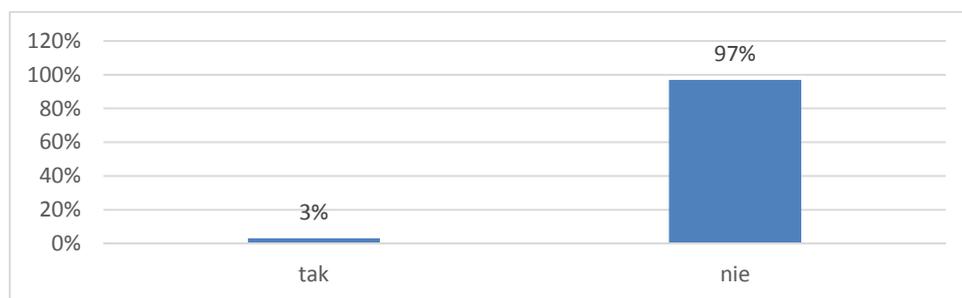
Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Problem jazdy pod wpływem alkoholu to kolejna analizowana kwestia. Niestety i tutaj można zauważyć, iż takie sytuacje zdarzały się badanym osobom. 16% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu, 2% przytrafiało się to sporadycznie. Natomiast pocieszający jest fakt, że aż 81% osobom nie zdarzyło się to nigdy.

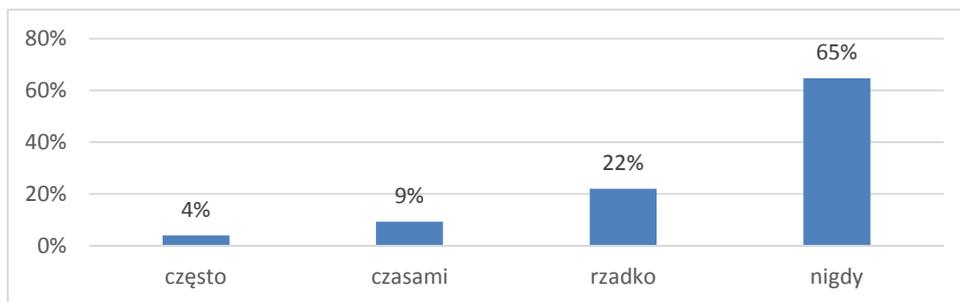
Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

Dodatkowo, 3% respondentów oświadczyło, iż zostali zatrzymani za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, natomiast pozostałe 97% nigdy nie miało do czynienia z Policją w takiej sytuacji.

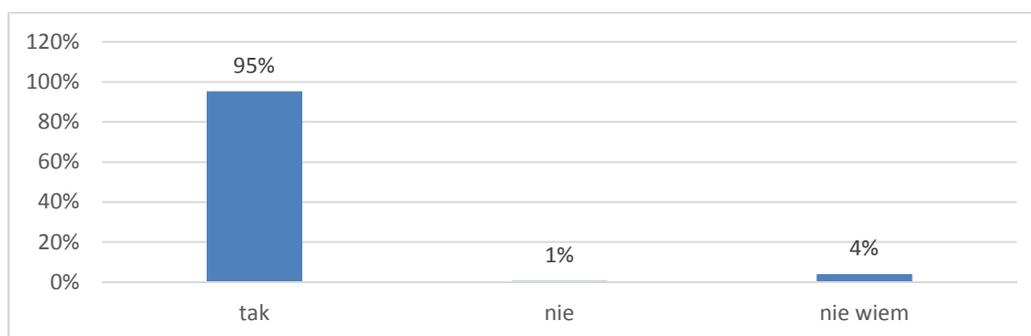
Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

Respondenci nie tylko sami wsiadają za kierownicę pod wpływem alkoholu, ale również niektórym osobom zdarzyło się być świadkami takiej sytuacji, 9% osób widziało czasami sytuacje, w których, ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu. Natomiast 65% ankietowanych nigdy nie widziało takiej sytuacji.

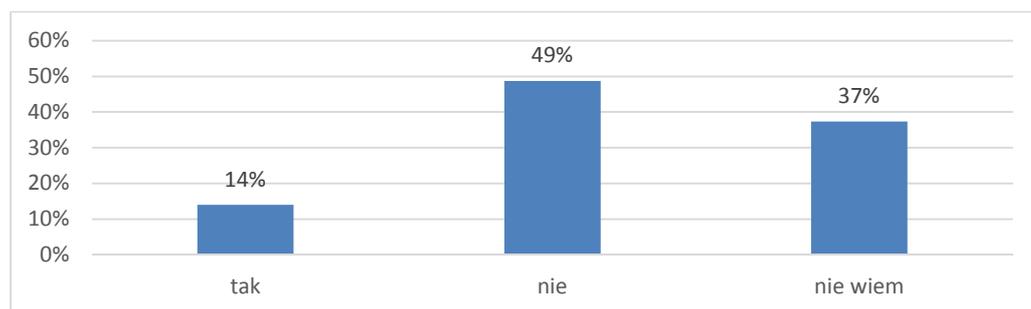
Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

Dobłą wiadomością jest fakt, iż 95% mieszkańców wie, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka. Z tą opinią nie zgadza się 1% osób, a 4% ankietowanych nie potrafi udzielić odpowiedzi na to pytanie.

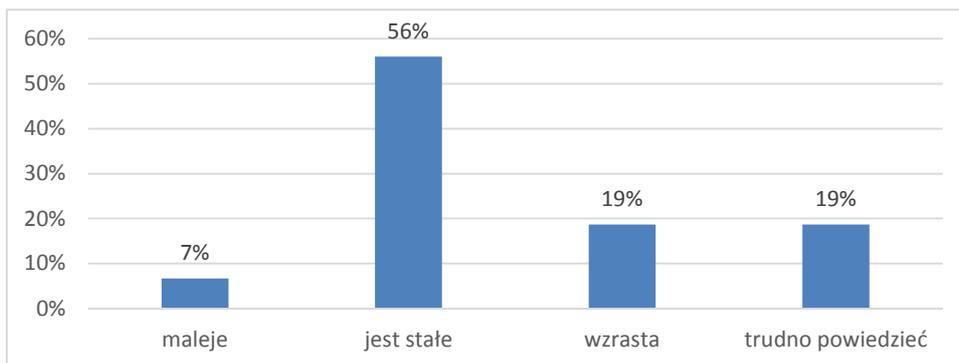
Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Mieszkańcy zapytani o to, czy widują kobiety w ciąży, które spożywają alkohol na terenie gminy stwierdzili w większości (45%), że takie sytuacje się nie zdarzają. Natomiast 14% osób ankietowanych twierdzi, że widywało kobiety w ciąży, w takich sytuacjach. Kolejne 37% nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na pytanie, ponieważ nie ma wiedzy na ten temat.

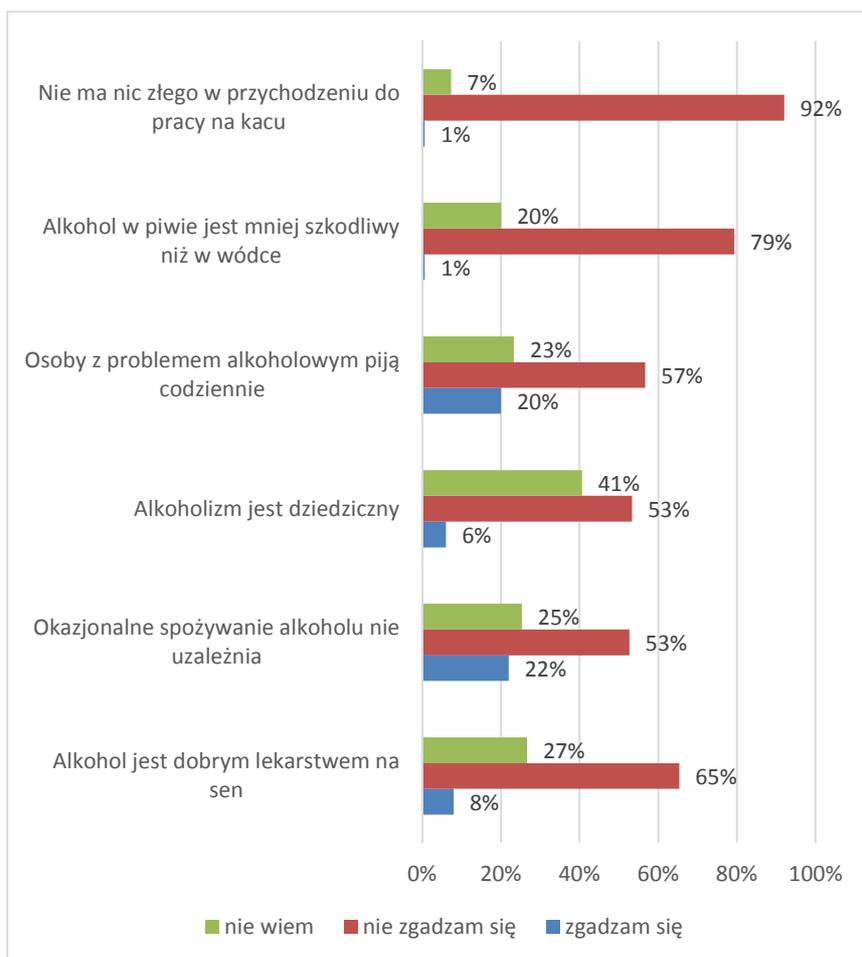
Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

Jeśli chodzi o skalę spożycia alkoholu w gminie, to 19% mieszkańców przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat, spożycie alkoholu wzrasta; 56% ankietowanych stwierdziło, że spożycie alkoholu jest stałe, zaś 7%, że maleje. Pozostałe 19% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości.

Celem sprawdzenia wiedzy mieszkańców dotyczącej problemu alkoholowego poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku wybranych stwierdzeń. 22% dorosłych uważa, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie prowadzi do uzależnienia; 20% osób uważa, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie; zaś 8% respondentów uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen; 1% osób uważa, że nie ma nic złego w przychodzeniu na „kacu” do pracy. Dodatkowo, 1% mieszkańców gminy twierdzi, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce, a według pozostałych 6% osób alkoholizm jest dziedziczny.

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami. Proszę wybrać jedną odpowiedź

Załącznik do projektu uchwały Nr ..... Rady Miasta Ostrołęki z dnia .....
w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r.

Wyniki badań ankietowych utwierdzają potrzeby kontynuowania zadań realizowanych w poprzednich latach.

Cel programu

Głównym celem realizacji programu jest ograniczenie spożywania alkoholu, zapewnienie ciągłości świadczenia usług, w tym terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych, poprzez właściwą edukację społeczną dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej.

Cel szczegółowy nr 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród kilkudziesięciu przebadanych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Natomiast w Polsce populacja osób pijących

alkohol ryzykownie i szkodliwie szacowana jest na ok. 2,5 mln do nawet 4 mln osób i jest cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu. Dlatego też dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 1:

1. Udzielanie wsparcia placówkom leczenia od alkoholu, zapewniającego realizację efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.
2. Zwiększenie kompleksowości opieki terapeutycznej poprzez dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego, w tym superwizji klinicznej.
3. Dofinansowanie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób pomagającym ofiarom przemocy domowej.
4. Wspieranie działań stowarzyszeń abstynenckich i grup samopomocowych.
5. Współpraca z ośrodkami terapeutycznymi w zakresie pełnego, kompleksowego leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
6. Finansowanie działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Wspieranie modernizacji programów terapeutycznych.
8. Tworzenie nowych i wspieranie już istniejących punktów konsultacyjnych.
9. Wzmocnienie działań interwencyjno – wspierających wobec rodzin, w których występują problemy alkoholowe.
10. Dofinansowanie zakupu programów psychoterapii grupowej i indywidualnej realizowanych przez podmioty uprawnione na terenie miasta.
11. Zapewnienie członkom rodzin z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.
12. Współfinansowanie kosztów utrzymania telefonów zaufania.
13. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.
14. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów placówek odwykowych oraz wyposażenie placówek lecznictwa odwykowego.
15. Uiszczanie kosztów sądowych oraz sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
16. Wyrównywanie poziomu interdyscyplinarnego przygotowania osób zajmujących się pomocą osobom uzależnionym i współuzależnionym.
17. Finansowanie zajęć profilaktycznych dla osób zgłaszających się po pomoc do MOPR.

18. Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej, noclegowni dla bezdomnych, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, w tym poprzez zatrudnienie terapeuty uzależnień.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 1:

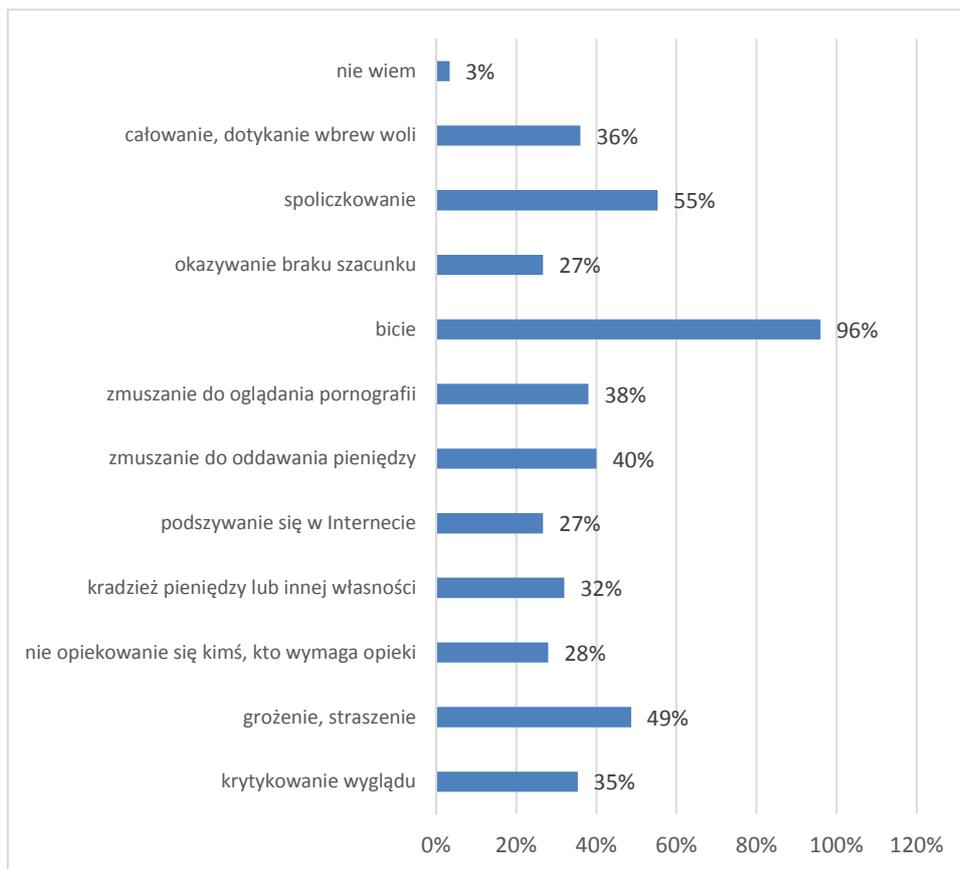
1. Liczba pracowników lecznictwa odwykowego podnoszących swoje kwalifikacje.
2. Liczba grup samopomocowych, działających na terenie miasta.
3. Liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe.
4. Liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej i profilaktycznej w MOPR.

Cel szczegółowy nr 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

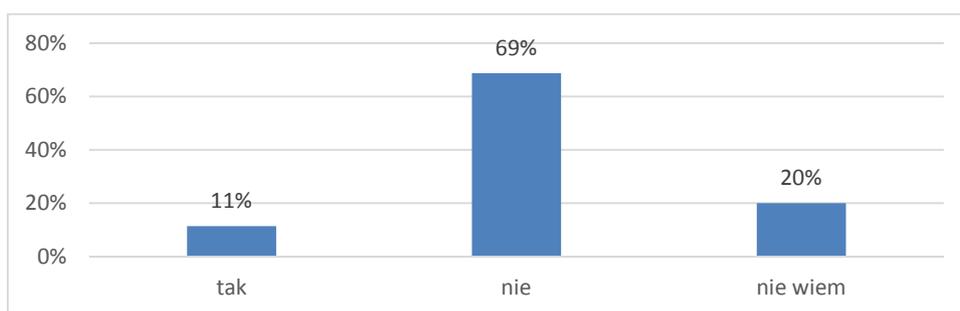
W rodzinach z problemem alkoholowym prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy jest ponad dwukrotnie większe niż w rodzinach, w których problem alkoholowy nie występuje. Rodzina z problemem alkoholowym to taka, w której choćby jedna osoba nadużywa alkoholu lub też jest od niego uzależniona. Z tego powodu zmiana w zachowaniu jednego z członków rodziny wpływa na zachowanie pozostałych. Członkowie rodziny żyją w zaburzonym systemie rodzinnym, w którym dominuje stres, samotność, izolacja, brak poczucia bezpieczeństwa, nieprzewidywalność wydarzeń oraz brak kontroli nad tym, co dzieje się w domu. Problem przemocy domowej często określane jest mianem „przemocy w rodzinie”. Charakterystyczną cechą przemocy w rodzinie jest wykorzystanie przez sprawców swego rodzaju zachowań, posiadanej siły i dominacji nad innymi członkami rodziny, w celu podporządkowania ich i zmuszenia do określonych reakcji. Z tego powodu osobami doznającymi przemocy są najczęściej osoby, które w strukturze danej rodziny są zależne od swych opiekunów lub bliskich.

Wyniki badań przeprowadzonych w Ostrołęce w 2019 r., wskazują, że mieszkańcy Miasta Ostrołęki poproszeni o wskazanie, jakie sytuacje według nich uważane są za akty przemocy – (pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy mieszkańców oraz czy są świadomi, czym jest w ogóle przemoc) uważają, że aktem przemocy może być: bicie (96%), grożenie i straszenie (49%), spoliczkowanie (55%), zmuszanie do oglądania pornografii (38%), zmuszanie do oddawania pieniędzy (40%) oraz między innymi całowanie i dotykanie wbrew woli (36%).

Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?

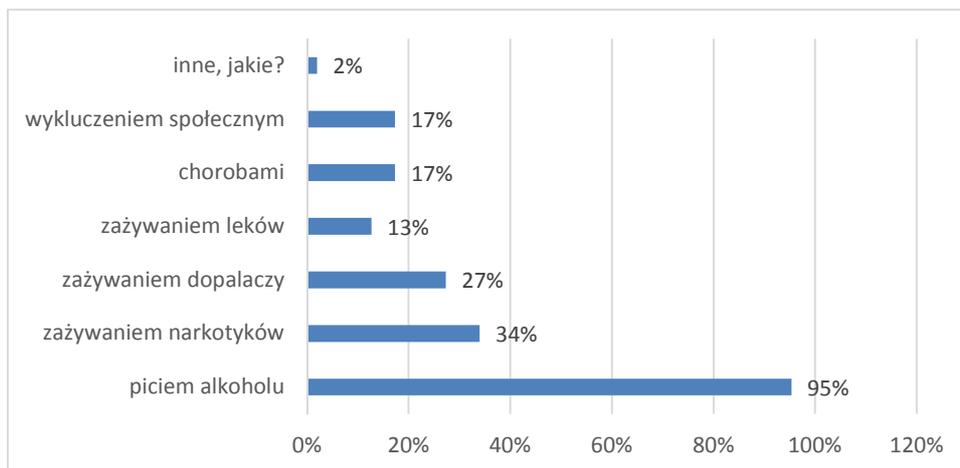
Mieszkańcy określali również, czy znają kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy. 69% z nich udzieliło odpowiedzi „nie” na powyższe pytanie, natomiast aż 11% ankietowanych zna takie osoby. Pozostałe 20% nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ nie ma wiedzy na ten temat.

Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

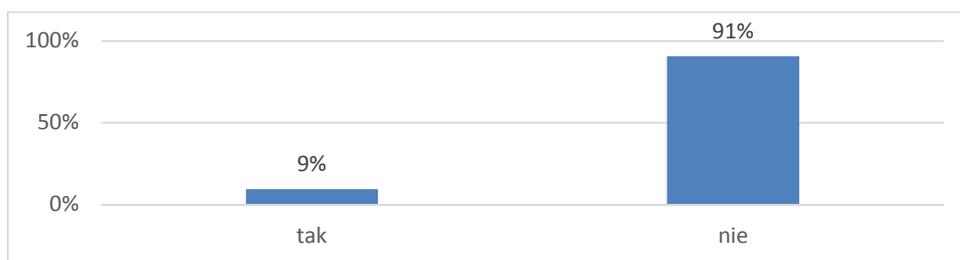
Następnie ankietowani zostali zapytani z czym jest związana przemoc domowa; 95% z nich stwierdziło, że przemoc domowa jest związana z piciem alkoholu; 34%, z zażywaniem narkotyków; 27% z zażywaniem dopalaczy, a kolejne po 17% uważa, że powodem są choroby i wykluczenie społeczne. Pojedyncze osoby (2%) wymieniały również, że problem takiej przemocy może być związany ze stresem.

Załącznik do projektu uchwały Nr ..... Rady Miasta Ostrołęki z dnia .....
w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r.

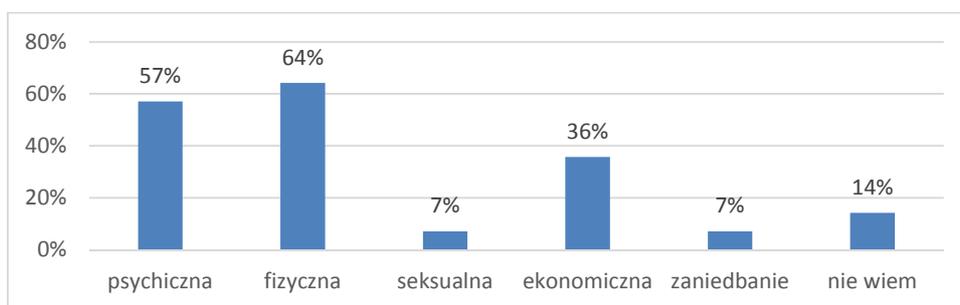
Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z?

Dodatkowo, ankietowani udzielali odpowiedzi na temat, czy oni sami doświadczyli kiedykolwiek przemocy w swoim domu. Zdecydowana większość, bo aż 91% przyznało, że nigdy nie zmagali się z owym problemem, natomiast niepokojący jest fakt iż 9% osób doświadczyło kiedykolwiek przemocy w swoim najbliższym otoczeniu.

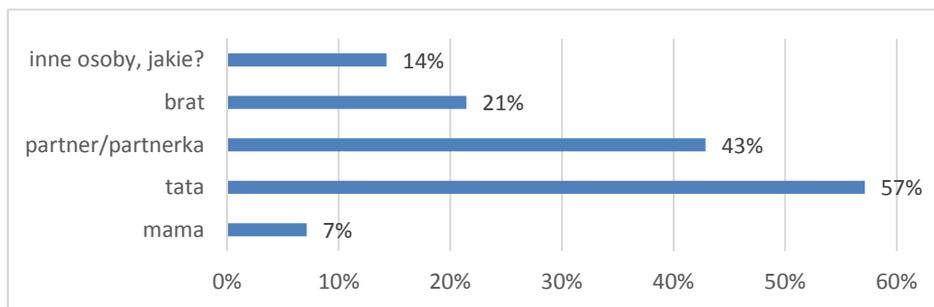
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?

Osoby doświadczające przemocy najczęściej zaznaczały, iż były ofiarami przemocy psychicznej (57%) oraz fizycznej (64%). Kolejne najczęściej udzielane odpowiedzi to: przemoc ekonomiczna (36%), przemoc seksualna oraz zaniedbanie (po 7%).

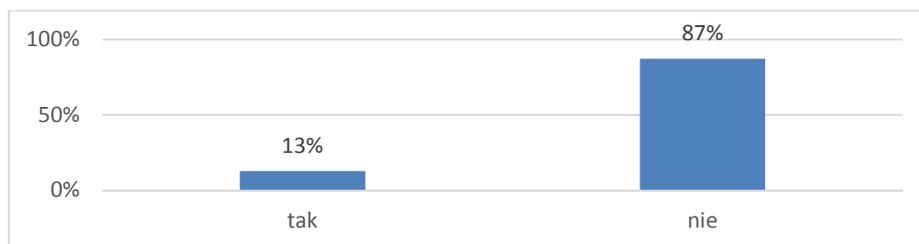
Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznała?

Najczęściej wobec osób, które doświadczyły przemocy stosował ją tata (57%), partner lub partnerka (43%) oraz brat (21%). Pewien odsetek osób wymieniał własne odpowiedzi, gdzie przemoc stosował wobec nich m.in. pracodawca/przełożony (14%).

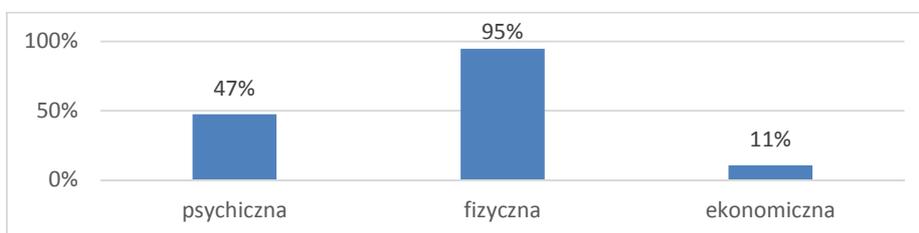
Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Dodatkowo, 13% osób ankietowanych przyznało, że zdarzyło im się zastosować przemoc wobec drugiej osoby.

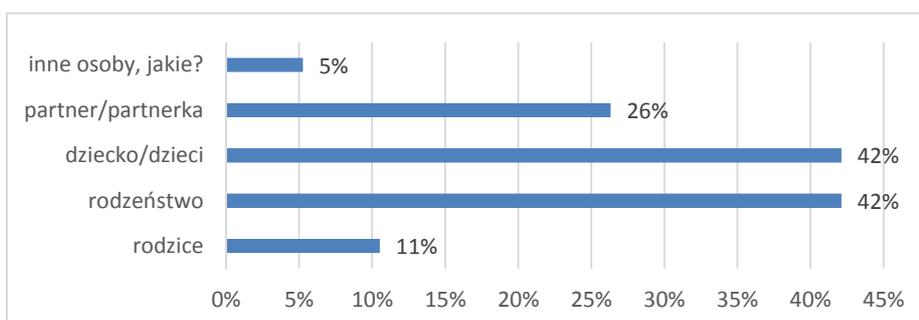
Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?

Ankietowani, którzy zastosowali kiedykolwiek przemoc wobec drugiej osoby, przyznali, że najczęściej była to przemoc fizyczna (95%), psychiczna (47%) oraz przemoc ekonomiczna (11%).

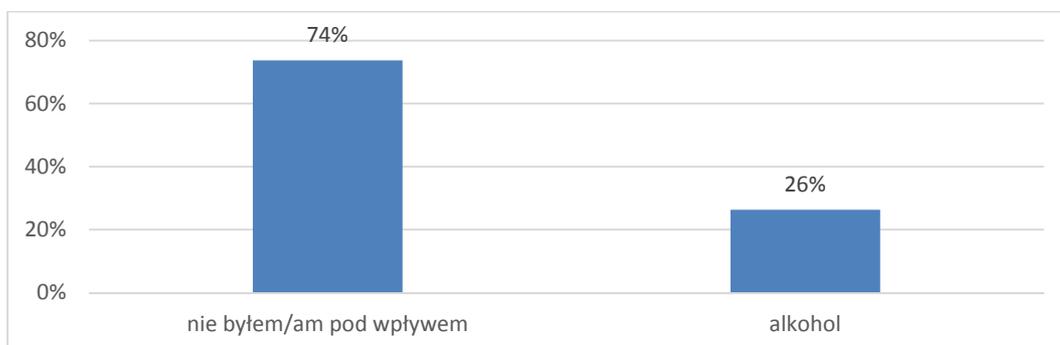
Jakiego rodzaju zastosował Pan/i przemoc?

Stosowali oni przemoc najczęściej wobec: rodzeństwa oraz dzieci (po 42%), partnerki lub partnera (26%) oraz rodziców (11%). Mieszkańcy wymieniali również takie osoby, jak znajomi (5%).

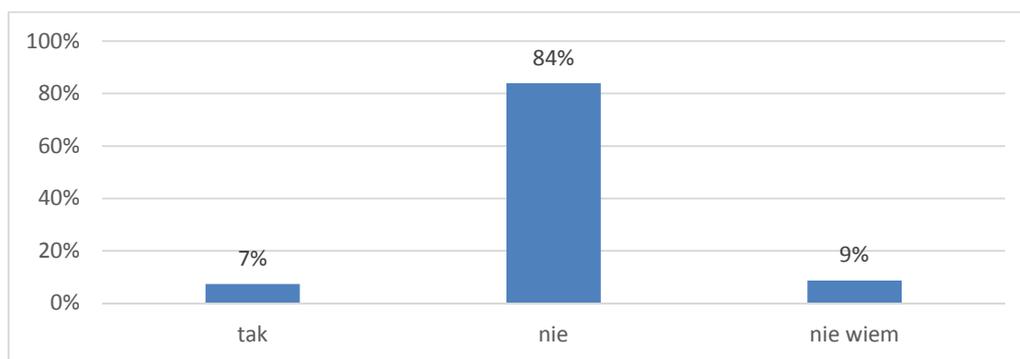
W stosunku do kogo zastosowałeś zachowanie przemocowe?

Dodatkowo 74% respondentów przyznało, że podczas stosowania przemocy wobec innych nie byli pod wpływem żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast 26% osób twierdzi, że stosowało przemoc pod wpływem alkoholu.

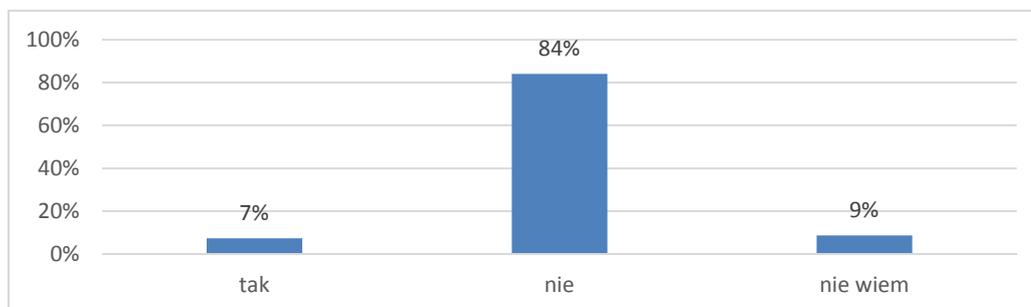
Stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

84% ankietowanych uważa, że nie można w żaden sposób usprawiedliwić stosowania przemocy wobec innych osób. Natomiast według 7% osób, przemoc można usprawiedliwić, a 9% mieszkańców gminy nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Kolejno, według 84% mieszkańców nie powinno się stosować kar wobec dzieci; 9% nie potrafi określić swojego zdania, a pozostałe 7% mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Działania w ramach celu szczegółowego nr 2:

1. Zapewnienie stałego dostępu członkom rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc, do kompleksowej oraz profesjonalnej pomocy.
2. Finansowanie działalności Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.
3. Dofinansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na pozalekcyjne zajęcia edukacyjno - profilaktyczne.
4. Wdrażanie nowych oraz wspieranie już istniejących programów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej oraz edukacyjno - korekcyjnych dla sprawców przemocy domowej.
5. Podnoszenie i cedowanie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Współfinansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego oraz zajęć i programów opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci zagrożonych patologią.
7. Zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej, terapeutycznej i prawnej osobom dotkniętym przemocą domową oraz zapewnienie bezpiecznego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
8. Kontynuowanie działań związanych z realizacją programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym wdrażanie programów interwencyjnych.
9. Utrzymywanie i dofinansowanie punktów konsultacyjnych, grup terapeutycznych, grup wsparcia dla ofiar przemocy.
10. Zintensyfikowanie współpracy przedstawicieli policji, pracowników socjalnych oraz innych grup zawodowych w związku z procedurą „Niebieska Karta”.
11. Inicjowanie interwencji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.
12. Finansowanie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików.
13. Dofinansowywanie programów psychoterapii uzależnienia dla wybranych grup pacjentów.
14. Wspieranie, w tym finansowe pracy zespołu interdyscyplinarnego.
15. Finansowanie programów dla rodziców, których celem jest zwiększenie ich kompetencji wychowawczych.
16. Podniesienie jakości pomocy udzielanej dzieciom pochodzącym z rodzin z problemem alkoholowym.
17. Dofinansowanie opracowywania i wdrażania programów oddziaływań edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

18. Kolportaż materiałów informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców miasta na temat oferty pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnienia i przemocy.
19. Prowadzenie działań mających na celu zmianę wzoru spożywania napojów alkoholowych.
20. Dofinansowanie programów terapeutycznych dla członków rodzin doznających przemocy.
21. Dofinansowanie prowadzenia grupy wsparcia dla ofiar przemocy.
22. Organizowanie i współfinansowanie szkolenia w zakresie realizacji procedury „Niebieska Karta”.
23. Finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
24. Wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania oraz krótkiej interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.
25. Finansowanie zajęć profilaktycznych dla osób zgłaszających się po pomoc do OIK.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 2:

1. Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą.
2. Liczba specjalistów pracujących z osobami z rodzin z problemem uzależnienia i przemocy.
3. Liczba placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie Ostrołęki.
4. Liczba grup wsparcia funkcjonujących na terenie Ostrołęki.
5. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do placówek wsparcia dziennego.
6. Liczba osób objętych specjalistyczną pomocą z powodu przemocy domowej.

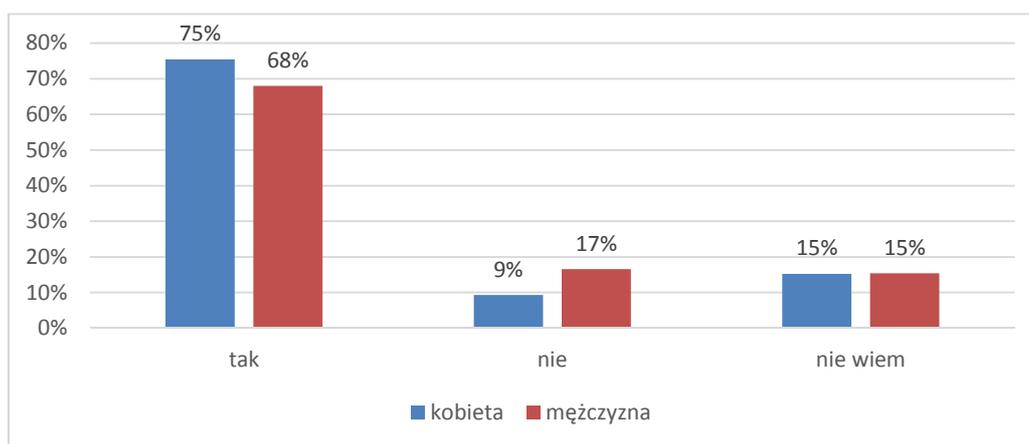
Cel szczegółowy nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

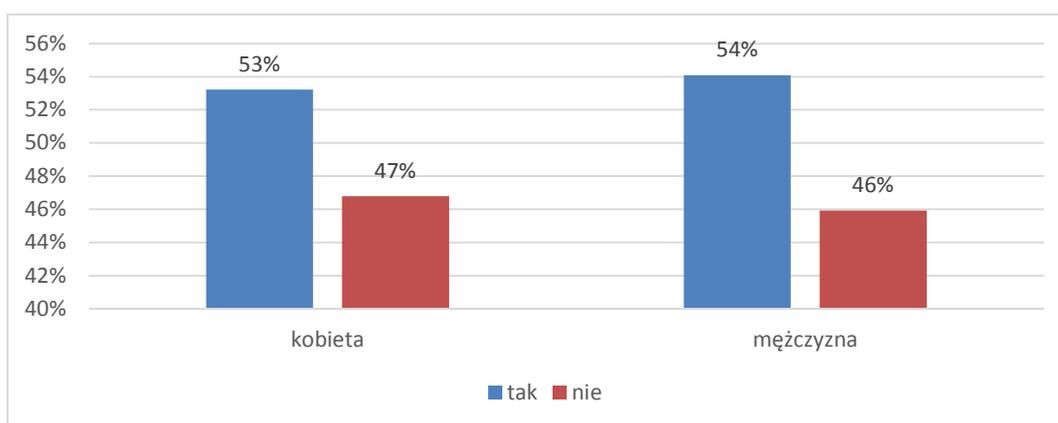
W badaniu diagnozującym problemy społeczne wśród uczniów wzięło udział łącznie 1.391 uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych (52% dziewczynek, 48% chłopców).

W przedziale wiekowym od 8 do 10 lat było 3% młodych mieszkańców. Kolejno w przedziale wiekowym od 11 do 13 lat, w badaniu wzięło 15%, następnie w wieku od 14 do 16 lat 40%, a w przedziale wiekowym od 17 lat i więcej – 41% osób. Pierwszy temat, o jaki zostali zapytani uczniowie szkół dotyczył problemu alkoholowego; 75% uczennic oraz 68% uczniów stwierdziło, że ich rówieśnicy piją alkohol. Następnie 17% chłopców oraz 9% dziewczynek wskazało, że osoby w ich wieku nie piją alkoholu.

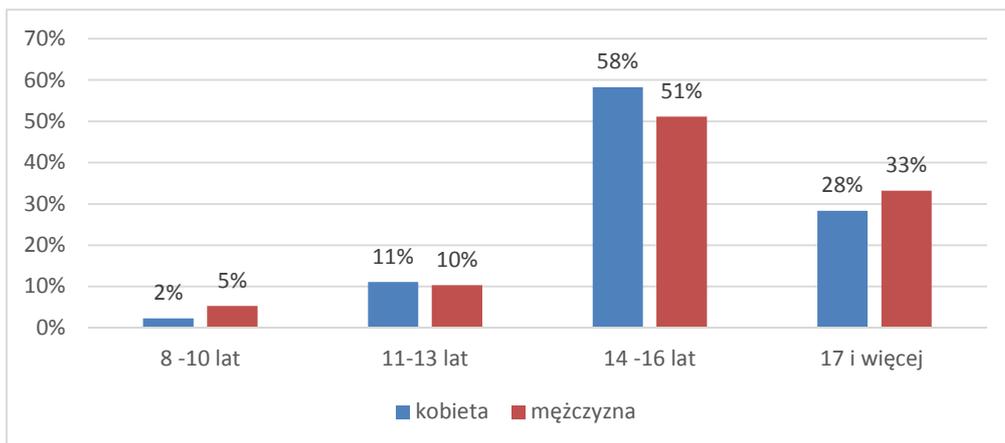
Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

Następnie uczniowie zostali zapytani, czy kiedykolwiek próbowali alkoholu. Dziewczynki w 53% stwierdziły, że nigdy nie próbowały spożywać procentowego napoju, natomiast 47% z nich przyznało, że zdarzyło im się to zrobić. Podobnie, 54% uczniów również nie próbowało nigdy alkoholu, a 46% z nich przyznało, że zdarzyło im się go spożywać.

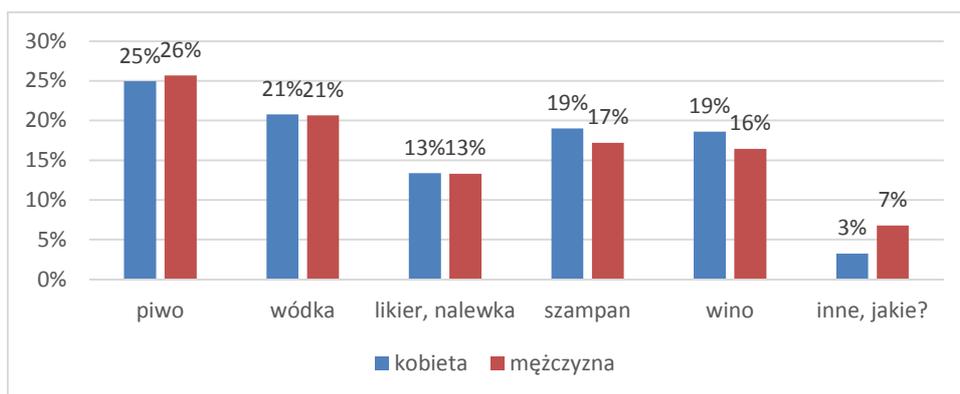
Czy próbowałeś/aś pić alkohol ?

Uczniowie, którzy przyznali, że kiedykolwiek napili się alkoholu zostali zapytani w jakim wieku zdarzyło się to po raz pierwszy. Najwięcej uczniów (chłopców) zaznaczyło odpowiedź w przedziale wiekowym między 14 -16 rokiem życia (51%), również 58% dziewczynek przyznało, że w tym wieku spożyły po raz pierwszy alkohol.

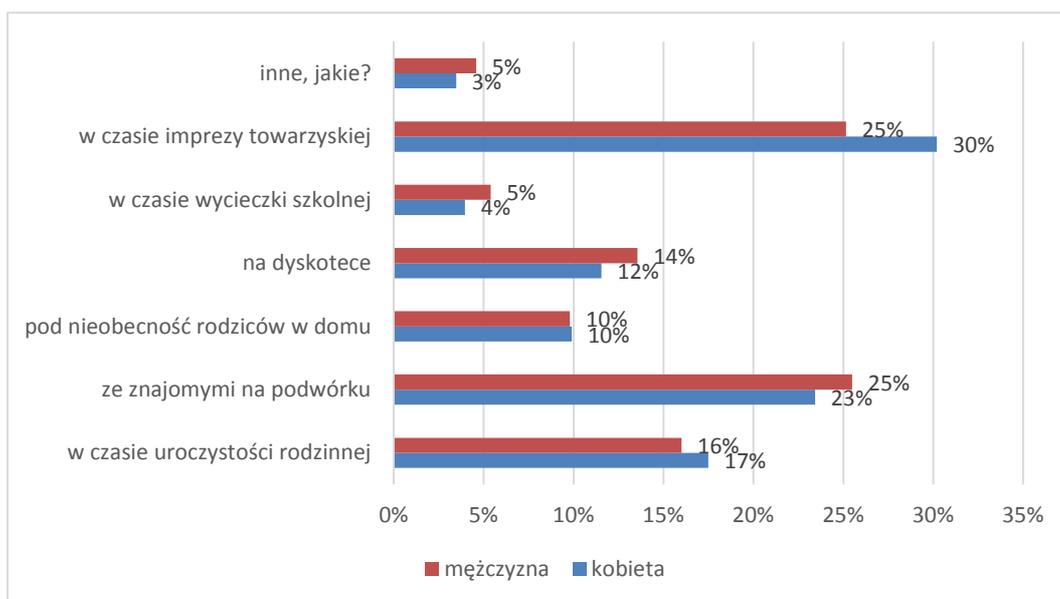
W jakim wieku zaczęłeś/zaczęłaś pić alkohol?

Młodzi respondenci zostali zapytani, jaki rodzaj alkoholu kiedykolwiek próbowali. Uczniowie najczęściej wybrali następujące odpowiedzi: piwo (26%), wódka (21%), szampan (17%) oraz wino (16%). Wśród dziewczynek najpopularniejszymi odpowiedziami było: piwo (25%), szampan i wino (po 19%) oraz wódka (21%). Młodzi mieszkańcy wymieniali również inne alkohole takie jak: bimber, whisky, tequila, koniak, cydr, Bourbon, czy też rakija.

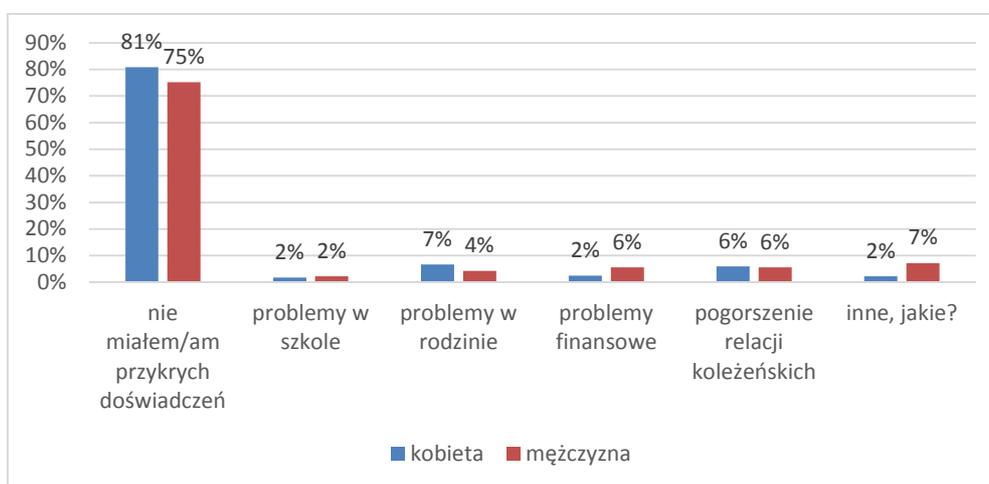
Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

W nawiązaniu do tematyki alkoholu, ankietowani odpowiadali również w jakich okolicznościach zdarzało im się pić trunki. Wśród uczniów największy procent uzyskała odpowiedź „w czasie imprezy towarzyskiej” (40%), natomiast najmniejszy procent - wycieczka szkolna (5%). Uczennice również podobnie, jak uczniowie najczęściej wybierały odpowiedź „w czasie imprezy towarzyskiej”, oraz „ze znajomymi na podwórku” (po 25%). Pozostali, w odpowiedziach „inne, jakie?” wymieniali bardzo często: Sylwestra, wakacje, uroczystości takie jak osiemnaste urodziny, wesela, wyjazdy szkolne oraz węgry. Niepokojący jest fakt, że niektórzy z młodych mieszkańców pisali również w otwartej odpowiedzi, że rodzice oraz inni członkowie rodziny częstowali ich alkoholem.

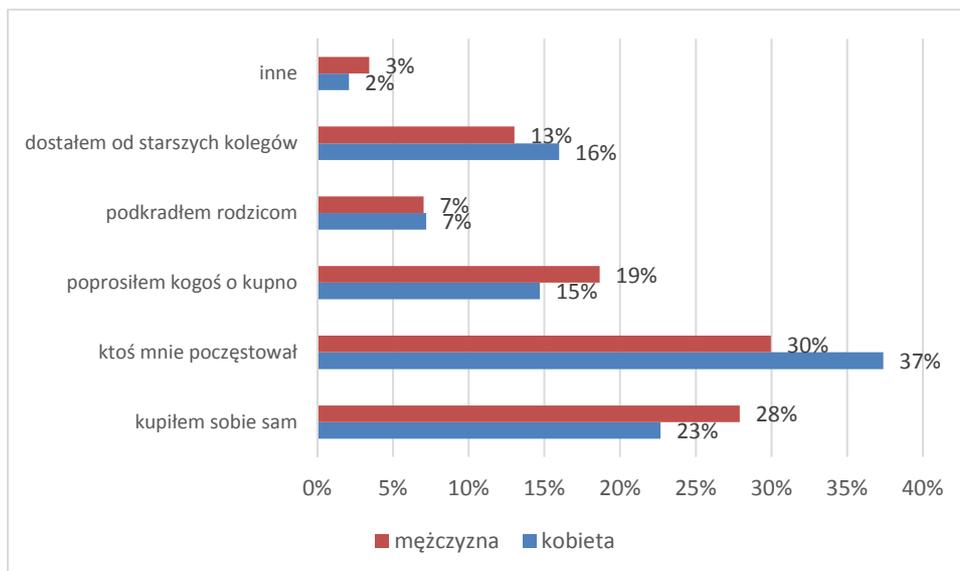
W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Następnie, młode osoby, które spożywały kiedykolwiek alkohol prawie niemal jednogłośnie stwierdziły, że nie miały nigdy przykrych doświadczeń związanych z pićm alkoholu - 75% chłopców oraz 81% dziewczynek. Pozostali respondenci, w odpowiedzi otwartej wymieniali również następujące objawy: kac, niestrawność, ospałość, ogólne złe samopoczucie związane z przedawkowaniem alkoholu.

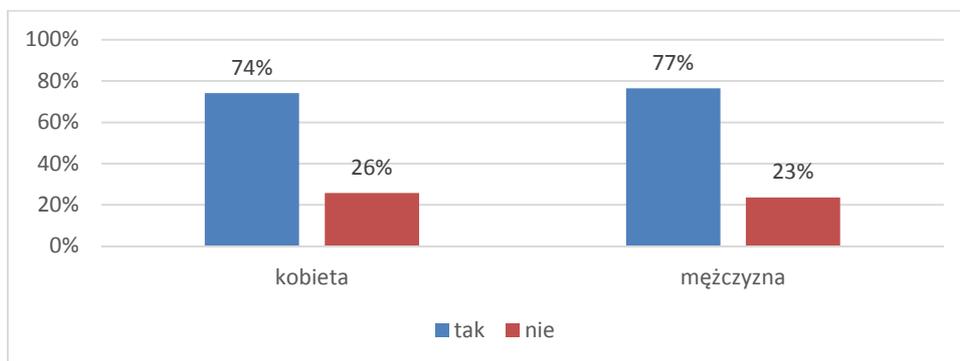
Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

W jaki sposób ankietowani zdobywali alkohol? – najpopularniejszą odpowiedzią wśród uczniów (30%) i uczennic (37%) została odpowiedź „ktoś mnie poczęstował”. Niepokojące są odpowiedzi, które nie znalazły się w punktach podanych w ankiecie. Uczniowie obydwójga płci (łącznie około 5%) pisali również o tym, że otrzymywali alkohol od rodziców oraz innych członków rodziny.

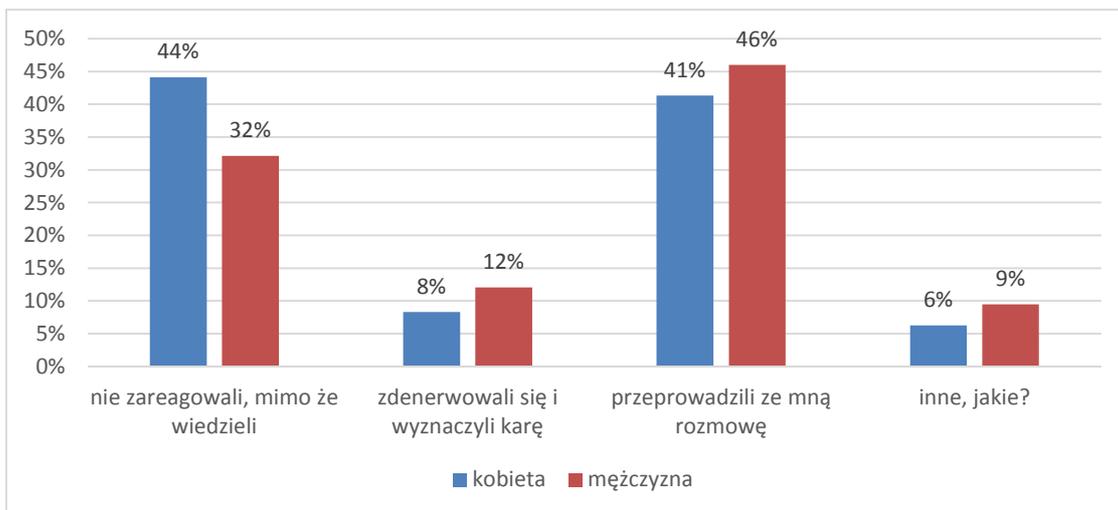
Jak otrzymałeś/aś alkohol?

Następnie respondenci zostali zapytani, czy rodzice wiedzą o tym, że ich pociechy próbowały alkoholu. Uczniowie w 77% i uczennice w 74% przyznali, że rodzice wiedzą o próbie picia alkoholu. Niepokojący faktem jest to, że 23% uczniów oraz 26% uczennic, wybrało odpowiedź „nie”, która oznaczała, że ich rodzice nie mają pojęcia o spożywaniu alkoholu przez ich dzieci.

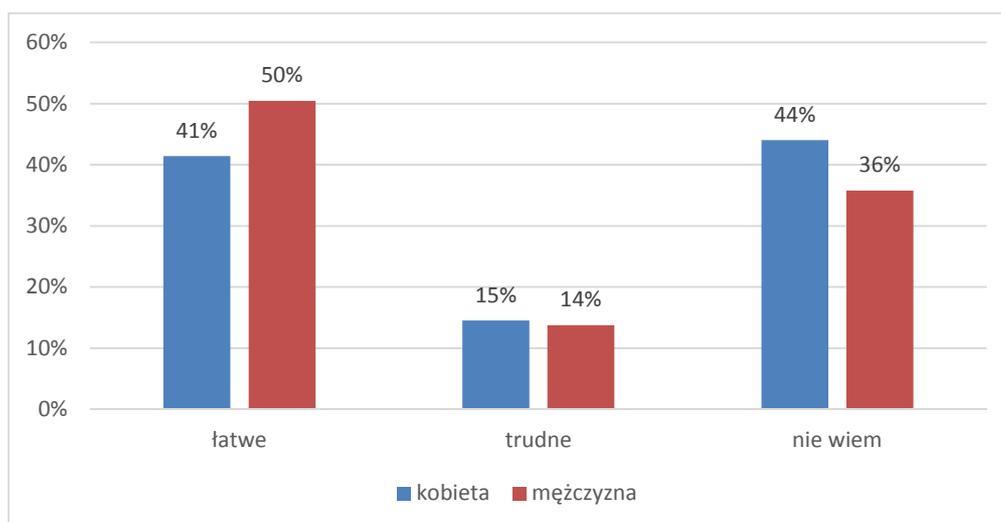
Czy Twoi rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

Dodatkowo uczniom zadano pytanie: jak rodzice zareagowali na spożywanie alkoholu przez ich dzieci. Stosunkowo wysoko, bo aż 32% uczniów oraz 44% uczennic przyznało, że rodzice w żaden sposób nie zareagowali. Natomiast, 41% uczennic oraz 46% uczniów przyznało również, że rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, a także zdenerwowali się i wyznaczyli karę (12% chłopców i 8% dziewczynek). Dodatkowo w odpowiedziach wybiegających poza ankietę, młodzi mieszkańcy pisali, że rodzice pouczali ich o szkodliwości alkoholu i mieli ich pod kontrolą. Jednak niektórzy uczniowie przyznali również, że rodzice pozwolili im spożywać alkohol.

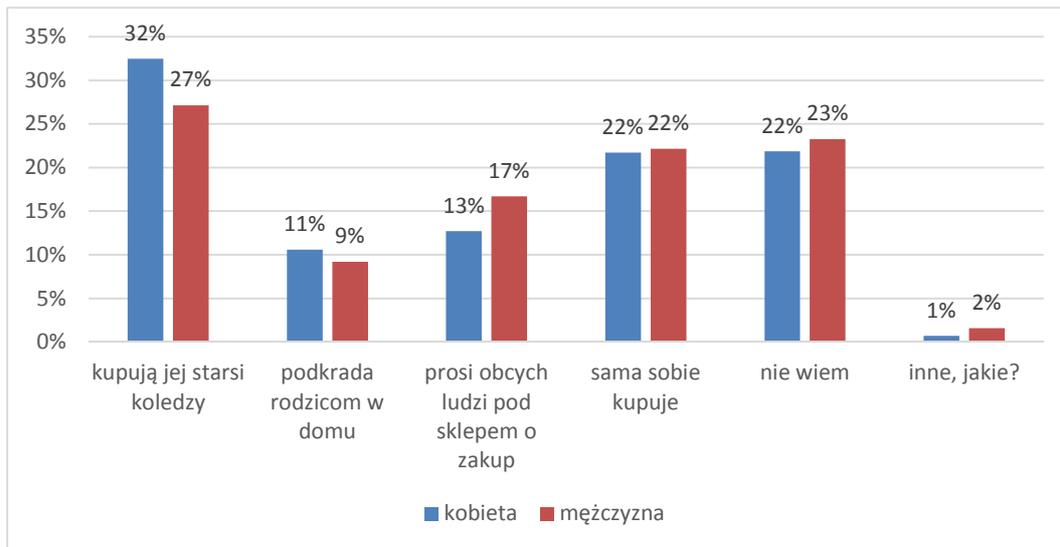
Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

Czy według uczniów alkohol w Mieście Ostrołęka jest ogólnodostępny dla osób niepełnoletnich? i czy można go łatwo zdobyć? Niektórzy uczniowie obu płci stwierdzili, że nie mają takiej wiedzy (36% chłopców oraz 44% dziewczynek); 15% dziewczynek oraz 14% chłopców uważa, że jest to trudne, a dla 41% dziewczynek i 50% chłopców zdobycie alkoholu na terenie miasta jest łatwe.

Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to?

Dodatkowo uczniowie zostali zapytani jak ich rówieśnicy zdobywają alkohol; 32% dziewczynek oraz 27% chłopców przyznało, że alkohol najczęściej kupują starsi koledzy lub kupują go sobie sami (po 22%). Uczniowie pisali również, że ich rówieśnicy mogą pozyskać alkohol od tzw. „alkoholików stojących pod sklepem”, od rodziców, a także w osiedlowych sklepach, nawet gdy nie są pełnoletni.

Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

Działania w ramach celu szczegółowego nr 3

1. Inicjowanie działań profilaktycznych dla rodziców mających na celu wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych oraz odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu.
2. Zwiększenie realizacji projektów skupiających się na profilaktyce problemów alkoholowych, ukierunkowanych na dzieci i młodzież.
3. Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych z elementami wczesnej profilaktyki w szkołach i innych placówkach oświatowych, opiekuńczo - wychowawczych, wsparcia dziennego oraz zakup sprzętu sportowego dla dzieci i młodzieży.
4. Zwiększenie realizacji programów stanowiących alternatywę wobec używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, w tym wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
5. Inicjowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych oraz realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
6. Dofinansowanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
7. Inicjowanie, finansowanie i współfinansowanie szkoleń, sesji oraz kursów w zakresie pracy profilaktycznej dla nauczycieli, pedagogów i innych grup zawodowych.
8. Udział samorządu w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień.
9. Realizowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

10. Współorganizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią, w tym alkoholizmem.
11. Kontynuowanie zadań wynikających z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii.
12. Realizowanie w szkołach rekomendowanych programów profilaktycznych.
13. Współorganizacja dla dzieci i młodzieży lokalnych imprez o charakterze kulturalnym oraz sportowo - turystycznym z elementami profilaktyki.
14. Wdrażanie realizacji programów z zakresu profilaktyki i edukacji zdrowotnej w środowiskach szkolnych oraz przedszkolnych.
15. Propagowanie dobrych praktyk i wzorców zachowań kierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, poprzez wspieranie imprez promujących trzeźwy styl życia.
16. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
17. Udzielanie wsparcia dzieciom z rodzin, gdzie występują problemy alkoholowe, poprzez organizowanie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych.
17. Dofinansowanie organizacji wyjazdów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży jako kontynuacja całorocznej pracy profilaktycznej.
18. Inicjowanie i dofinansowanie działań na rzecz opóźniania wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.
19. Współfinansowanie programów terapii dla młodzieży używającej alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
20. Wdrażanie działań profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym w zakresie problemów wynikających z uzależnień behawioralnych oraz używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
21. Kształtowanie kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw wobec substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu.
22. Kreowanie działań z obszaru profilaktyki dla dzieci i młodzieży, w celu poprawy relacji między uczniami.
23. Realizacja programów rozwijających umiejętności społeczne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
24. Wspieranie i dofinansowanie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, mających na celu poprawę relacji z dziećmi, jako czynnik chroniący przed wczesną inicjacją alkoholową.
25. Ograniczenie picia alkoholu przez kobiety w ciąży poprzez działania profilaktyczne dot. alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS.

26. Współfinansowanie artykułów prasowych i audycji radiowych dot. problematyki uzależnień skierowanych do mieszkańców miasta.
27. Kreowanie działań z obszaru profilaktyki wśród młodzieży, w celu nabycia umiejętności asertywnej odmowy, w przypadku kontaktu z osobami proponującymi środki psychoaktywne.
28. Realizacja programów rozwijających umiejętności wychowawcze z zakresu profilaktyki dla nauczycieli.
29. Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.
30. Inicjowanie i dofinansowanie działań dot. odpowiedzialnego i bezpiecznego wypoczynku nad wodą.
31. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, w celu zintensyfikowania działań na rzecz ograniczania dostępu do alkoholu dla osób nieletnich.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 3:

1. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Liczba dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią, w tym alkoholizmem biorąca udział w różnych formach wypoczynku letniego.
3. Liczba młodzieży biorąca udział w profilaktyce alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS.
4. Liczba i rodzaj kampanii z zakresu uzależnień, w których uczestniczy samorząd.
5. Liczba osób uczestniczących w kursach oraz szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.
6. Liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym.
7. Liczba programów realizowanych na rzecz dorosłych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Cel szczegółowy nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina może prowadzić przez nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy, m.in. z innymi samorządami, lecznictwem odwykowym, oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz uprawnionymi podmiotami na podstawie otwartego konkursu ofert. Partnerami dla gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są także kościoły i związki wyznaniowe. Przy realizacji zadań z ww. celu szczegółowego ważnym partnerem dla gminy są również stowarzyszenia abstynenckie,

które dość intensywnie promują zdrowy i trzeźwy styl życia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 4:

1. Realizowanie zadań wynikających z zapisów niniejszego programu we współpracy z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami uprawnionymi, które posiadają stosowny zapis określający ich zaangażowanie w sprawy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym od alkoholu.
2. Współdziałanie z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego, Policją oraz innymi podmiotami i jednostkami funkcjonującymi na terenie miasta Ostrołęki lub obejmującymi swoimi działaniami osoby z Ostrołęki w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym.
3. Współrealizowanie i dofinansowanie działań polegających na organizacji festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia.
4. Współdziałanie ze środowiskami abstynenckimi, które niosą pomoc organizując różnego rodzaju oddziaływania rehabilitacyjne po zakończonym leczeniu, kierowaną do osób uzależnionych i członków ich rodzin.
5. Zlecenie i finansowanie badań związanych z diagnozą problemową dot. używania środków psychoaktywnych.
6. Współfinansowanie tworzenia i realizacji programów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
7. Dofinansowanie mieszkania readaptacyjnego oraz grup terapeutycznych i programów postrehabilitacyjnych.
8. Wspieranie, w tym finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, nieradzących sobie z agresją.
9. Dofinansowanie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego.
10. Uaktualnianie i rozpowszechnianie informatora „Gdzie szukać pomocy” zawierającego informacje o potencjalnych, instytucjonalnych partnerach do współpracy, ich zadaniach i kompetencjach.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 4:

1. Liczba podmiotów uprawnionych realizujących zadania określone w niniejszym programie, w formie zlecenia, na podstawie otwartego konkursu ofert.
2. Liczba umów podpisanych z podmiotami uprawnionymi realizującymi zadania określone w niniejszym programie, w formie zlecenia, na podstawie otwartego konkursu ofert.

Załącznik do projektu uchwały Nr ..... Rady Miasta Ostrołęki z dnia .....
w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r.

Cel szczegółowy nr 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierując się zasadą ograniczenia dostępności alkoholu na podstawie art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277), po zasięgnięciu opinii jednostek pomocniczych, Rada Miasta Ostrołęki uchwałą Nr 497/LXVI/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. (ze zm.) w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych ustaliła dla terenu miasta Ostrołęki:

- 1) maksymalną liczbę 175 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) maksymalną liczbę 135 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) maksymalną liczbę 135 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Maksymalną liczbę 210 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- 1) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Maksymalną liczbę 235 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- 1) 105 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 65 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 65 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Jednocześnie zapis ww. uchwały zabrania usytuowania na terenie miasta Ostrołęki miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w odległości mniejszej niż 100 m od obiektów kultu religijnego, przedszkoli, instytucjonalnych placówek pieczy zastępczej, szkół, z wyjątkiem szkół dla dorosłych i szkół policealnych. Odległości, o których mowa

mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów jezdnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Natomiast przez ciągi jezdne rozumie się istniejące ulice, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

Istotą zawartego w uchwale zakazu, jest ochrona funkcjonowania wymienionych obiektów oraz przebywających w nich osób przed szkodliwymi, negatywnymi skutkami spożywania napojów alkoholowych. Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych dotyczą wszystkich placówek, zarówno prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i poza miejscem sprzedaży.

Ponadto, w stosunku do liczby mieszkańców, przyjęta uchwałą Rady Miasta Ostrołęki liczba zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych ustalona została na wystarczającym poziomie, w związku z tym, że liczba punktów sprzedaży ma duży wpływ na poziom konsumpcji alkoholu, który z kolei wpływa na rozpowszechnianie problemów zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 5:

1. Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych, na terenie miasta Ostrołęki, poprzez przyjmowanie stosownych zapisów w przepisach prawa miejscowego.
2. Utrzymanie na niezmiennym poziomie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Przy wydawaniu zezwoleń kierowanie się zasadą jak największej odległości punktu, w którym ma być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych od najbliższego działającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych.
4. Przy wydawaniu zezwoleń kierowanie się kryterium prowadzenia przez wnioskodawcę jak najmniejszej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
5. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Zwiększenie liczby kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
7. Kontynuowanie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych.
8. Zintensyfikowanie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.

9. Podtrzymywanie realizacji działań prowadzonych wspólnie z Policją, Strażą Miejską oraz Inspekcją Handlową w zakresie naruszania prawa przez osoby handlujące napojami alkoholowymi.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 5:

1. Liczba interwencji powodujących cofnięcie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z naruszeniem przepisów prawa.
2. Liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
3. Liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Cel szczegółowy nr 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej

Popularyzowanie działań Klubu Integracji Społecznej funkcjonującego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zadaniem Klubu jest pomaganie w uzyskaniu pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych m.in. osób uzależnionych od alkoholu oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy, reintegrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. KIS wspomaga samoorganizowanie się uczestników, podejmowanie wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej oraz prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom (alkoholizmowi, narkomanii) i propagowania zdrowego trybu życia.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 6:

1. Dofinansowanie Klubu Integracji Społecznej w zakresie organizowania zajęć reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Dofinansowanie Klubu Integracji Społecznej w zakresie organizowania zajęć reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu, realizujących program wychodzenia z bezdomności.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 6:

1. Liczba osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej.

2. Liczba członków rodzin osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej.
3. Liczba osób bezdomnych nadużywających i uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej realizujących program wychodzenia z bezdomności.

Zasady pracy i wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - załącznik do zarządzenia Nr 20/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 23 stycznia 2019 roku (ze zmianami) w sprawie powołania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zasady wynagradzania Komisji:

a) przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz.U. 2019 poz. 1778),

b) zastępcy Przewodniczącego przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz.U. 2019 poz. 1778),

c) członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji lub Zespołu w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz.U. 2019 poz. 1778), przy czym w okresie miesiąca nie może przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym lub dwóch posiedzeniach Komisji albo Zespołu.

Udział w dodatkowych zebraniach Komisji/Zespołu (powyżej 2 razy w miesiącu) jest bezpłatny.

Realizatorzy Programu oraz zasady finansowania zadań określonych w programie.

1. Koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Obywatelskich. Realizatorami programu są wydziały Urzędu Miasta, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i podmioty.

2. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych tytułem opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2020 rok wynosi: 980.000 zł. Ponadto w 2020 r. zostaną uwzględnione w wykazie wydatków w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi, niewykorzystane środki w 2019 r., na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie wygasają z końcem roku budżetowego.

Dochody z opłat za zezwolenia wydane oraz korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację:

- 1) Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach ww. programów.

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Rada Miasta Ostrołęki otrzymuje corocznie sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

U z a s a d n i e n i e

do projektu uchwały Rady Miasta Ostrołęki z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok

Artykuł 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) stanowi iż, „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) **zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,**
  - 2) **udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,**
  - 3) **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,**
  - 4) **wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,**
  - 5) **podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,**
- art. 13¹.1.** Zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem że:

- 1) nie jest kierowana do małoletnich,
- 2) nie przedstawia osób małoletnich,
- 3) nie łączy spożywania alkoholu ze sprawnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami,
- 4) nie zawiera stwierdzeń, że alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych,
- 5) nie zachęca do nadmiernego spożycia alkoholu,
- 6) nie przedstawia abstynencji lub umiarkowanego spożycia alkoholu w negatywny sposób,
- 7) nie podkreśla wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju alkoholowego,
- 8) nie wywołuje skojarzeń z:
  - a) atrakcyjnością seksualną,
  - b) relaksem lub wypoczynkiem,
  - c) nauką lub pracą,
  - d) sukcesem zawodowym lub życiowym.

2. Reklama i promocja piwa, o której mowa w ust. 1, nie może być prowadzona:

- 1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6⁰⁰ a 20⁰⁰, z wyjątkiem reklamy prowadzonej przez organizatora imprezy sportu wyczynowego lub profesjonalnego w trakcie trwania tej imprezy,
  - 2) na kasetach wideo i innych nośnikach,
  - 3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej,
  - 4) na okładkach dzienników i czasopism,
  - 5) na słupach i tablicach reklamowych i innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy, chyba że 20 % powierzchni reklamy zajmować będą

widoczne i czytelne napisy informujące o szkodliwości spożycia alkoholu lub o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim,

6) przy udziale małoletnich.

art. 15.1. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- a) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- b) osobom do lat 18,
- c) na kredyt lub pod zastaw.

2. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z ustawą Rada Miasta corocznie uchwała program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, (art.4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Program na 2020 rok obejmuje zadania, które jednocześnie stanowią część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017 – 2023”. Przede wszystkim ma na celu tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, działalności wychowawczej i informacyjnej, ograniczenia dostępności do używek, zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu, w sposób zorganizowany i kompleksowy.

Program realizowany jest ze środków pozyskanych przez gminę z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizacja zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok odbywać się będzie również na podstawie otwartego konkursu ofert ogłoszonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492, ze zm.). Zaplanowana kwota wydatków na 2020 rok w Dziale 851 – Ochrona Zdrowia, Rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi wynosi 980.000,00 zł.

Ponadto po zamknięciu ksiąg rachunkowych przez Wydział Finansów, Budżetu, Podatków i Opłat, będą wprowadzone uchwałą Rady Miasta środki finansowe niewykorzystane w 2019 roku.

W związku z powyższym przedkładam projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok, celem uchwalenia przez Radę Miasta Ostrołęki.